

ANIVERSARI

CONFLICTIVITAT AL CARRER
El febrer del 1976 la policia franquista va reprimir una protesta organitzada per l'Assemblea de Catalunya als carrers de Barcelona. EFE

40 anys després de l'Assemblea

El dret a decidir és l'únic objectiu no acomplert de la plataforma unitària de l'antifranquisme

Reportatge

JOAN ESCULIES

El diumenge 7 de novembre del 1971, acabada la missa a l'església de Sant Agustí Nou del Raval, Josep Andreu Abelló es va adreçar a les prop de tres-centes persones que s'hi havien reunit clandestinament i va defensar que només coordinant l'esforç de tothom es podria "recobrar la llibertat per a Catalunya". El discurs d'obertura del que havia estat diputat d'ERC en la República va donar pas al debat i a la constitució de l'Assemblea de Catalunya, la plataforma unitària antifranquista més àmplia des de la fi de la Guerra Civil.

La iniciativa havia sorgit de la Comissió Coordinadora de Forces Polítiques de Catalunya, encapçalada pel PSUC, el Moviment Socialista de Catalunya, el Front Nacional de Catalunya, ERC i la Unió Democràtica de Catalunya. L'objectiu era constituir una organització clandestina unitària oberta a la resta de partits, sindicats, organitzacions socials i grups de comarques, a la qual van donar suport representants obrers, intel·lectuals independents i els sectors progressistes de l'Església. Entre moltes altres persones en formaven part Joan Reventós, Antoni Gutiérrez Díaz, Rafael Ribó, Lluís Maria Xirinacs,

Agustí de Semir, Josep Benet, Francesc de Borja Aragay, Pere Portabella i Miquel Sellarès.

Al vespre en va sortir un acord basat en quatre punts: l'amnistia dels presos i exiliats polítics; l'exercici de les llibertats democràtiques fonamentals; el restabliment provisional de les institucions i dels principis configurats en l'Estatut del 1932 com a expressió concreta d'aquestes llibertats a Catalunya i com a via per arribar al ple exercici del dret d'autodeterminació, i la coordinació d'acció de tots els pobles peninsulars en la lluita democràtica. Joan Vallvé, aleshores integrant del sector d'UDC participant en l'Assemblea, sosté que "l'acord facilitaria després la Transició, perquè

va establir uns punts sobre els quals no hi havia discussió". Xavier Folch, aleshores militant del PSUC i representant de l'Assemblea Permanent d'Intel·lectuals, assegura que "l'Assemblea es va crear per a la lluita clandestina, sense imaginar el que s'aconseguiria després".

Expansió i detencions

Les autoritats franquistes es van asabentar de la reunió una vegada finalitzada. En els mesos següents, les assemblees de comarques i barris, col·legis professionals, entitats veïnals i nuclis d'independents es van anar integrant a l'Assemblea. Jordi Carbonell, membre de l'Assemblea Permanent d'Intel·lectuals, recorda "l'esperit unitari del moment i el pa-

Consens
L'acord reclamava un Estatut i que es restablís la Generalitat

Tarradellas
L'Assemblea de Catalunya va mantenir relacions tibants amb el president

per de l'Assemblea en la reclamació de l'ús oficial del català". Les detencions de part dels seus dirigents, en la caiguda dels 113 a la parròquia barcelonina de Santa Maria Mitjancera l'octubre del 1973 i de 67 membres l'any següent a Sabadell, van suposar cops importants per a la plataforma. Va ser a partir de la primavera del 1975 que l'Assemblea va agafar nova empenta i va liderar les principals mobilitzacions populars de l'època. Entre aquestes mobilitzacions hi ha la primera celebració no clandestina de l'11 de setembre a Sant Boi de Llobregat el 1976.

Divisions durant la Transició

Durant la Transició cada vegada va ser més difícil arribar a acords i els partits més moderats se'n van desmarcar. L'Assemblea, però, encara va impulsar la campanya *Volem l'Estatut!* i va afavorir la candidatura unitària pel Senat Entesa dels Catalans per a les primeres eleccions estatals del juny del 1977. El 23 d'octubre d'aquell any, el retorn del president Tarradellas, amb qui l'Assemblea havia mantingut relacions tibants, va marcar simbòlicament la fi de la plataforma. Quaranta anys després de la seva fundació, Joan Vallvé i Xavier Folch coincideixen que "l'únic punt que encara no s'ha dut a terme és el del dret a decidir". Jordi Carbonell afegeix que del famós lema "Llibertat, amnistia, Estatut d'Autonomia" que va popularitzar l'Assemblea "se n'escapça l'autodeterminació".

Acte commemoratiu a l'església de Sant Agustí

Aquest vespre a les vuit a l'església de Sant Agustí de Barcelona es commemora l'aniversari de la fundació de l'Assemblea de Catalunya. Hi participaran protagonistes de l'acte de fa quaranta anys, com Jordi Carbonell, Ricard Lobo, Miquel Sellarès i Blanca Serra. El periodista Antoni Batista pronunciarà una conferència sobre el paper històric de la plataforma antifranquista en el procés de recuperació de les llibertats de Catalunya. L'acte el promou l'Assemblea Nacional Catalana, organisme que treballa

per aplegar el conjunt de l'independentisme per definir el full de ruta cap a l'estat propi.

També avui, el Parlament homenatjarà l'Assemblea de Catalunya en un acte que encapçalà la presidenta de la cambra, Núria de Gispert. Acompanyada pels membres de la mesa i representants dels grups parlamentaris, De Gispert llegirà una declaració de reconeixement a l'Assemblea. L'acte es farà davant l'obra *7 de novembre*, que Antoni Tàpies va pintar per homenatjar l'Assemblea.